

เอกสารอ้างอิง

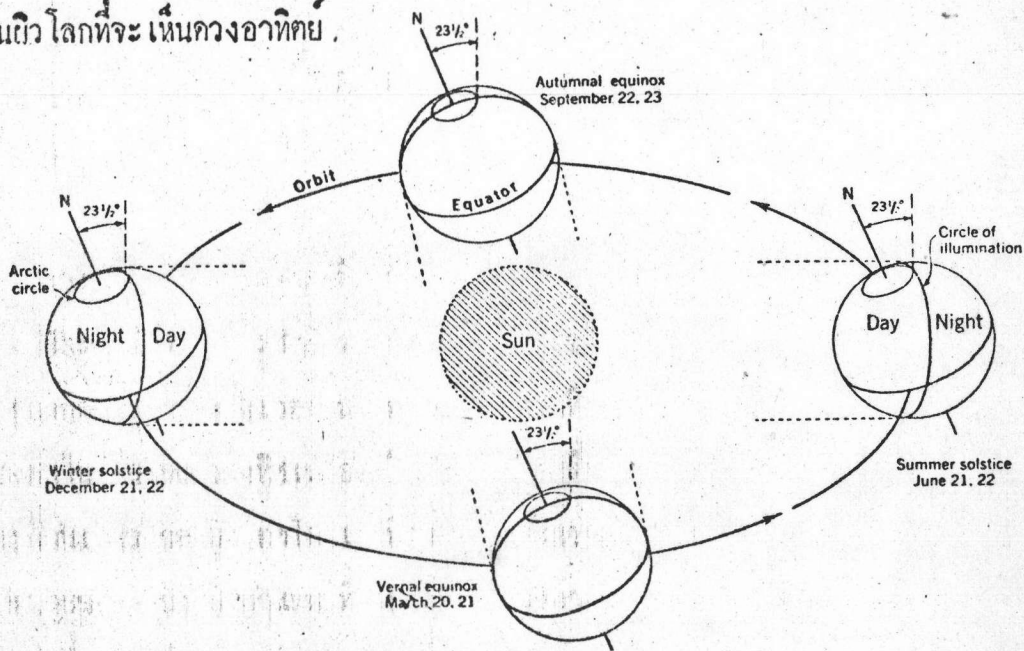
1. Aden B. Meinel and Marjorrie P. Meinel. Applied Solar Energy.
Mass: Addison-Wesley Publishing Co., 1977.
2. John A. Duffie and William A. Beckman. Solar Energy Thermal Processes.
New York: A Wiley-Interscience Publication, 1974.
3. Dr. R. H. Exell. The Availability of Solar Energy in Thailand.
Patumthanee: A.T.I., 1976.
4. Brinkworth, B. J. Solar Energy for Man. Salisbury: The Compton Press,
1974.
5. ประโมทย์ อุดมไวยยะ. เทคนิคแสงสว่าง. กรุงเทพมหานคร: คณะวิศวกรรมศาสตร์, จุฬาลง
กรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
6. ประโมทย์ อุดมไวยยะ. " การศึกษาและพัฒนาวัสดุเพื่อใช้ทางแสงสว่างและแสงอาทิตย์. "
ในการประชุมทางวิชาการวิศวกรรมไฟฟ้าครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าวิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, มิถุนายน 2521.
7. นवलจันทร์ เจริญพัฒน์, จารีย์ ศิริโค, พรทวี พึ่งรัมย์ และ สุภา เกียรติจางวงศ์.
คู่มือปฏิบัติการภาพถ่ายขาวดำ. กรุงเทพมหานคร: คณะวิทยาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยา
ลัย, 2522.
8. ศักดา ศิริพันธ์. เทคนิคและศิลปะการถ่ายภาพ. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2521

ภาคผนวก ก

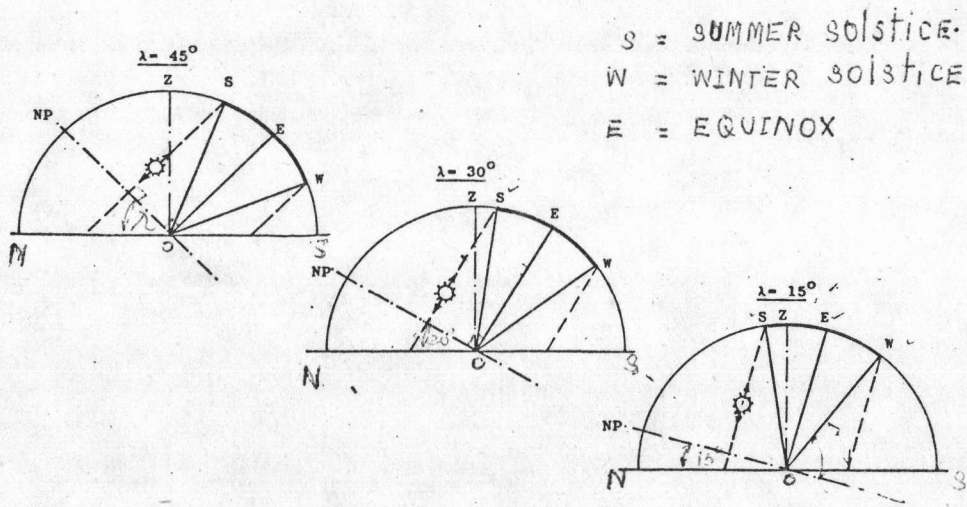
ตำแหน่งดวงอาทิตย์และการจัดวางอุปกรณ์

การจัดวางอุปกรณ์รับรังสีดวงอาทิตย์นั้นมีหลายวิธี สิ่งที่สำคัญเพื่อที่จะรับรังสีดวงอาทิตย์ ตลอดเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ รูป ก.1 แสดงการโคจรของโลกรอบดวงอาทิตย์ ผลจากการเคลื่อนที่ของโลกตลอดปี ซึ่งสังเกตเห็นว่าตำแหน่งดวงอาทิตย์เวลาเที่ยงวันจะเปลี่ยนแปลงระหว่างมุม 47 องศาในระนาบแนวคิ่งทิศเหนือทิศใต้ คือ การเปลี่ยนแปลงมุมแคคโคไลเนชันนั่นเอง การเปลี่ยนแปลงของมุมแคคโคไลเนชันอยู่ในช่วงระหว่างฤดูร้อนเป็นมุม 23.5 องศาในวันที่ 21 หรือ 22 มิถุนายน ซึ่งเป็นตำแหน่งที่โลกห่างจากดวงอาทิตย์มากที่สุดและในฤดูหนาว เป็นมุม -23.5 องศาในวันที่ 21 หรือ 22 ธันวาคม ซึ่งเป็นตำแหน่งที่โลกห่างจากดวงอาทิตย์มากที่สุดเช่นเดียวกัน ยกตัวอย่างที่ละติจูด 15 องศา, 30 องศาและ 45 องศาจากรูป ก.2 รูป ก.3 แสดงละติจูดทำงานบนผิวโลกที่จะเห็นดวงอาทิตย์

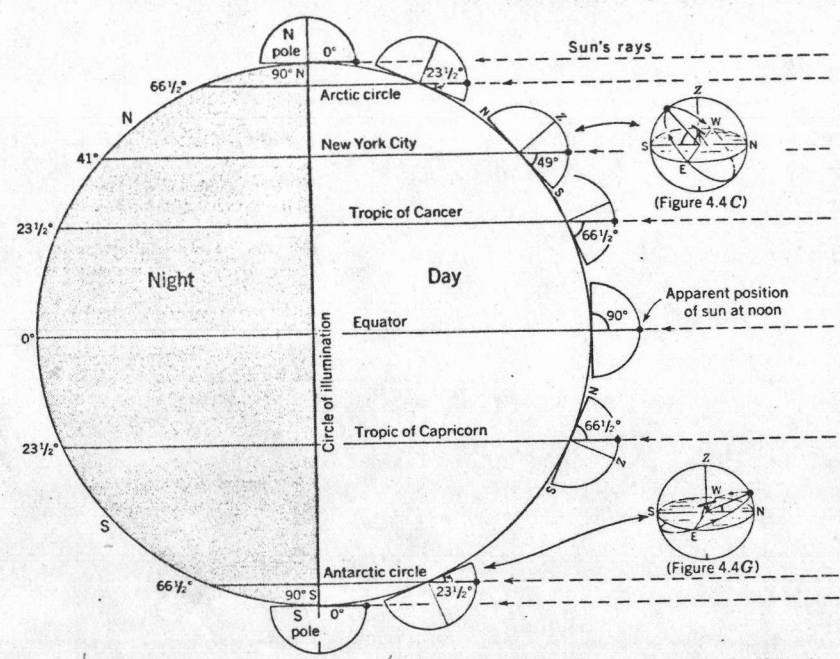

รูป ก.1 การโคจรของโลกรอบดวงอาทิตย์

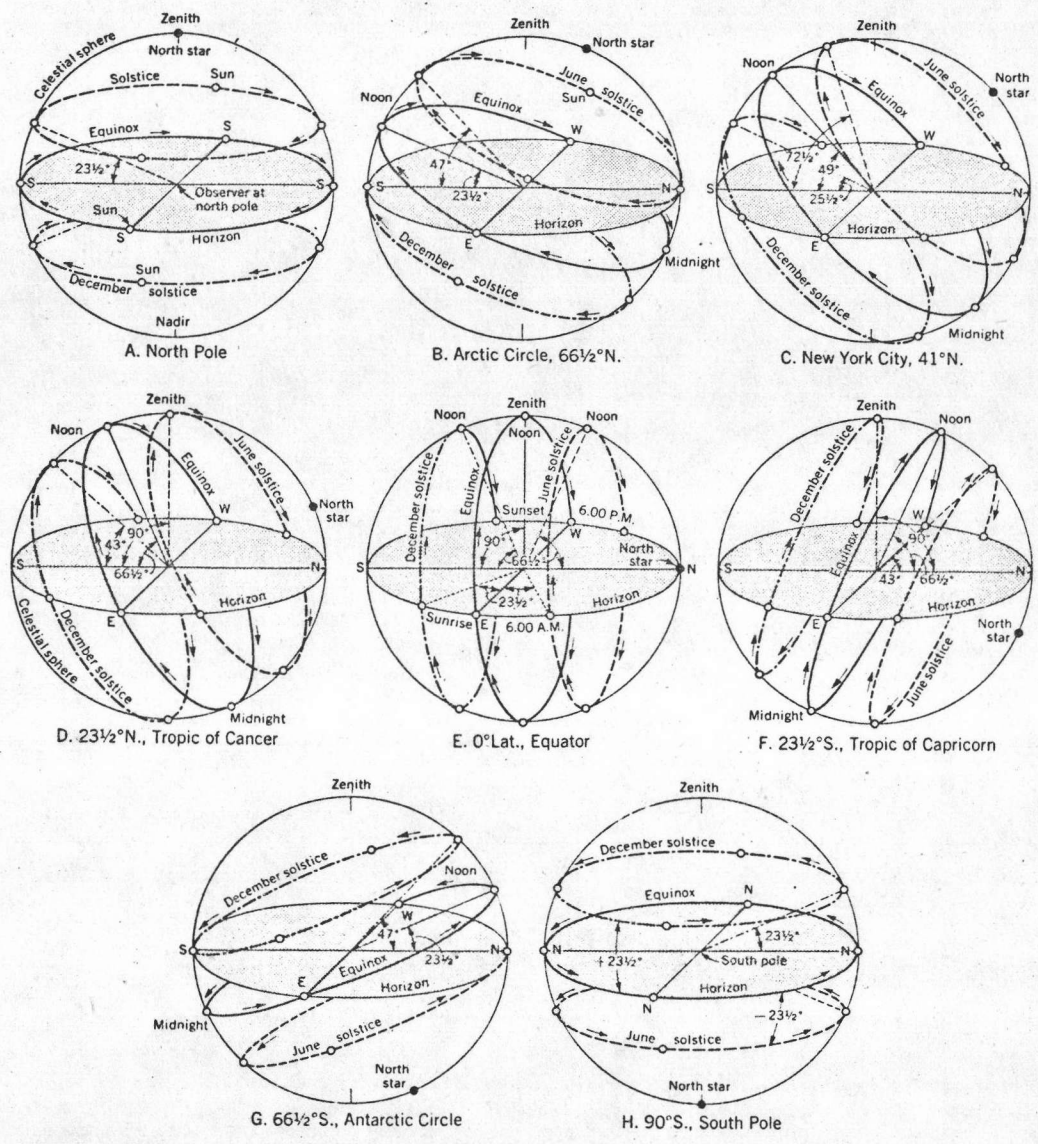

รูป ๑.๒ การเคลื่อนที่ของดวงอาทิตย์ที่ละติจูดต่าง ๆ

รูป ๑.๓ ภาพแสดงตำแหน่งของดวงอาทิตย์ที่ละติจูดต่าง ๆ

รูป ก.4 ภาพแสดงระนาบการเคลื่อนที่ของดวงอาทิตย์ที่ละติจูดต่าง ๆ

รูป ก.4 แสดงการเคลื่อนที่ของดวงอาทิตย์บนท้องฟ้า เช่น ที่ละติจูด 0 องศาของอาทิตย์ จะเคลื่อนที่เป็นวงกลมในระนาบตั้งฉากกับระนาบเอควาเตอร์

ความยาวซีก (Z)

ความยาวซีก คือ มุมระหว่างแนวตั้งกับตำแหน่งของดวงอาทิตย์ มีหน่วยเป็นองศาหรือเรเดียนมีสมการดังนี้

$$\cos Z = \sin \lambda \sin \delta + \cos \lambda \cos \delta \cos (t) \quad (\text{ก.1})$$

λ = ละติจูดมีหน่วยเป็นองศาหรือเรเดียน

t = มุมชั่วโมงดวงอาทิตย์ (เมื่อเวลา 12.00 น.
= 0 องศา คิกเป็นชั่วโมงละ 15 องศา)

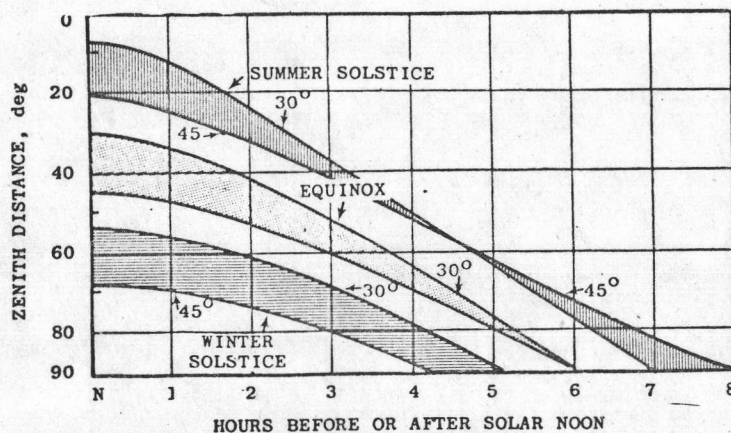
δ = มุมเอคไลเนชั่น, หน่วยองศาหรือเรเดียน

= มุมระหว่างแนวอีควิน็อกกับตำแหน่งดวงอาทิตย์
ในระนาบแนวตั้งทิศเหนือทิศใต้ (รูป ก.2)

แนวอีควิน็อก: เส้นกึ่งฉากระหว่างเส้นตรง OE กับแกนหมุนโลก

NPO (รูป ก.2)

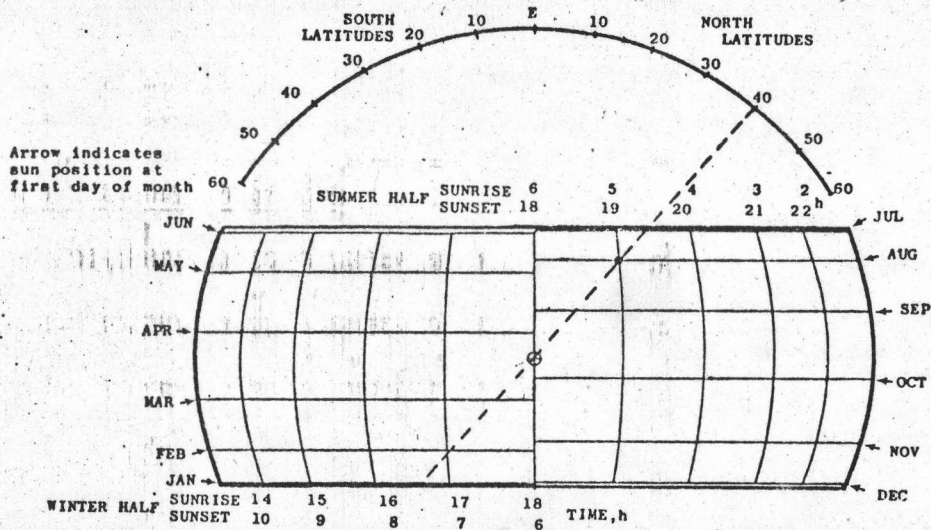
รูป ก.5 แสดงกราฟความสัมพันธ์ระหว่าง Z, t, δ และ λ ที่ละติจูด 30 องศาเหนือและ 45 องศาเหนือ จากกราฟแสดงให้เห็นความแตกต่างของความยาวซีกเมื่อมุมชั่วโมงดวงอาทิตย์เปลี่ยนไปหลังเที่ยงวันและก่อนเที่ยงวัน ที่ตำแหน่งดวงอาทิตย์สามตำแหน่ง คือ ที่เอคไลเนชั่น 0 องศา (อีควิน็อก), ที่เอคไลเนชั่น 23.5 องศาเหนือและที่เอคไลเนชั่น 23.5 องศาใต้ระหว่างละติจูด 30 องศาเหนือและ 45 องศาเหนือ

รูป ก.5 กราฟความสัมพันธ์ของความยาวซีกกับเวลา (ชม.)

วิธีหาเวลาขึ้นและตกของดวงอาทิตย์

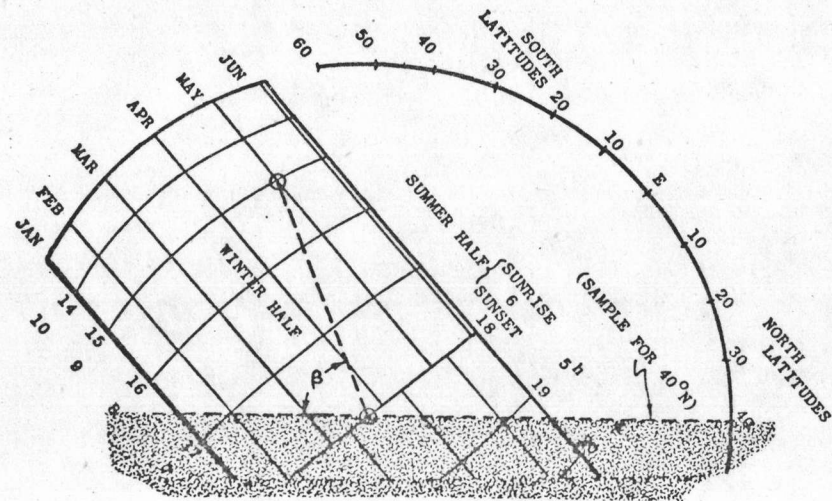
การเปลี่ยนแปลง เวลาขึ้นและตกของดวงอาทิตย์เป็นฟังก์ชันกับละติจูด, วันและ เดือนในหนึ่งปี
 รูป .6 แสดงการหาเวลาขึ้นและตกของดวงอาทิตย์ ในรูปจะ เห็นเส้นตรง 2 เส้น เส้นที่หนึ่ง
 เป็นเส้นปะลาจากละติจูดของแก่ละห้องดินผ่านจุดศูนย์กลาง ในที่นี้ละติจูดมีค่า 40 องศาเหนือ เส้น
 ที่สอง เป็นเส้นตรง ในแนวราบลากจากวันและ เดือนที่ต้องการ ไปตัด เส้นตรง เส้นที่หนึ่ง ในที่นี้ เป็นวันที่หนึ่ง
 สิงหาคม จากจุดตัดนั้น ซึ่งสามารถอ่าน เวลาขึ้นและตกของดวงอาทิตย์ ได้โดยมองตามเส้นโค้งที่จุด
 ตัดไปยัง เส้นของ เวลาขึ้นและตกของดวงอาทิตย์ ในที่นี้ เวลาขึ้นมีค่าเป็น 05.00น. และตกเวลา
 19.00น.

รูป ก.6 การหาเวลาขึ้นและตกของดวงอาทิตย์ โดยวิธีกราฟ

รูป ก.7 แสดงตำแหน่งดวงอาทิตย์บนท้องฟ้าที่ละติจูด 40 องศาเหนือ ยกตัวอย่าง เช่น
 วันที่ 1 เมษายน ดวงอาทิตย์ขึ้นเวลา 09.00น. และตกเวลา 15.00น. ลากเส้นจากจุดนั้นไปยังจุด
 ศูนย์กลางจะได้ความมุมสูงสุด เมื่อเที่ยงวัน ตำแหน่งดวงอาทิตย์ทำมุมกับพื้นมีค่าเท่ากับ β องศา

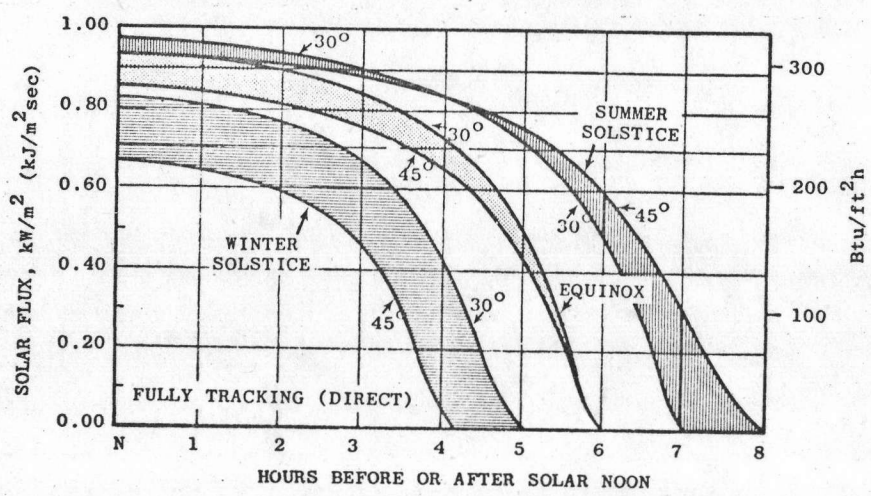

รูป ก.7 การหามุมยกของตำแหน่งดวงอาทิตย์กับพื้นดินโดยวิธีกราฟ
การวางอุปกรณ์รับแสงติดตามดวงอาทิตย์ตลอดเวลา

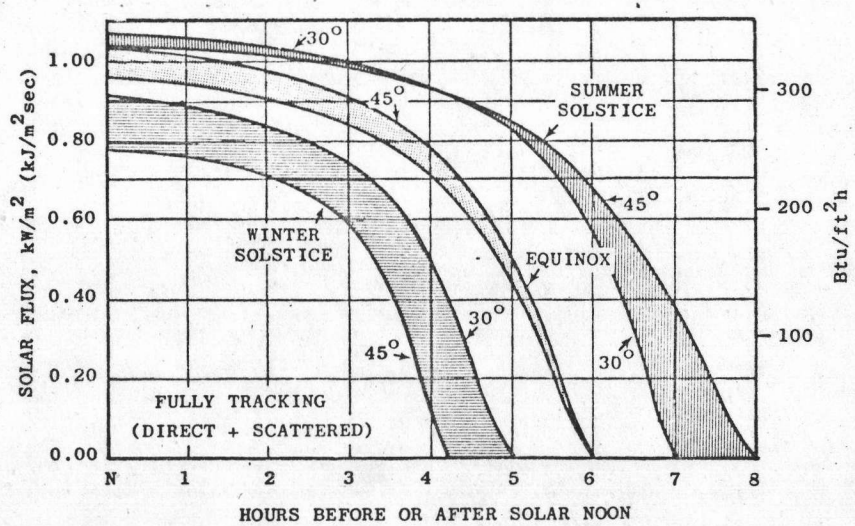
ระบบติดตามดวงอาทิตย์ตลอดเวลา นั้นจะต้องมีการติดตามทั้งสองแกน แกนที่หนึ่งอยู่ในแนวขนานกับแกนหมุนของโลก เป็นแกนที่ทำให้อุปกรณ์หมุนจากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตก เพื่อติดตามดวงอาทิตย์ในแต่ละวันตั้งแต่ดวงอาทิตย์ขึ้นและตก แกนที่สองอยู่ในแนวตะวันออกตะวันตก เป็นแกนที่ทำให้อุปกรณ์รับแสง เบี่ยงเบนไปทางทิศเหนือทิศใต้ ซึ่งเป็นการปรับมุมเคคโคส เนชัน เนื่องจากการเคลื่อนที่ของดวงอาทิตย์อยู่ในระนาบตะวันออกตะวันตกในแต่ละวัน แต่จะเบี่ยงเบนไปทางทิศเหนือและทิศใต้เป็นมุม ± 23.5 องศาที่เอควิน็อกซ์ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงค่ามุมเคคโคส เนชัน ดังนั้นการเคลื่อนที่ของอุปกรณ์รับแสงอาทิตย์ทั้งสองแกนจึงจำเป็นในแต่ละวัน ทั้งนี้ เพื่อให้ได้รับพลังงานแสงอาทิตย์ได้สูงสุด

รูป ก.8 แสดงถึงความแตกต่างของพลังงานลำแสงตรงจากดวงอาทิตย์ที่อุปกรณ์ได้รับที่ตำแหน่งดวงอาทิตย์สามตำแหน่งระหว่างละติจูด 30 องศาและ 40 องศา

รูป ก.8 พลังงานลำแสงตรงแสงอาทิตย์ที่อุปกรณ์ได้รับสำหรับระบบติดตามทิศทางตลอดเวลา

รูป ก.9 แสดงถึงความแตกต่างของพลังงานลำแสงตรงจากดวงอาทิตย์รวมกับแสงกระจายจากท้องฟ้าที่อุปกรณ์ได้รับตำแหน่งดวงอาทิตย์สามตำแหน่งระหว่างละติจูด 30 องศาและ 45 องศา

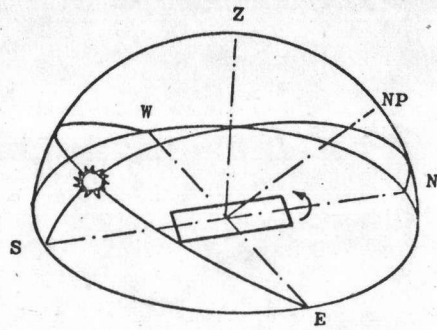
รูป ก.9 พลังงานแสงอาทิตย์ที่อุปกรณ์ได้รับสำหรับระบบติดตามทิศทางตลอดเวลา

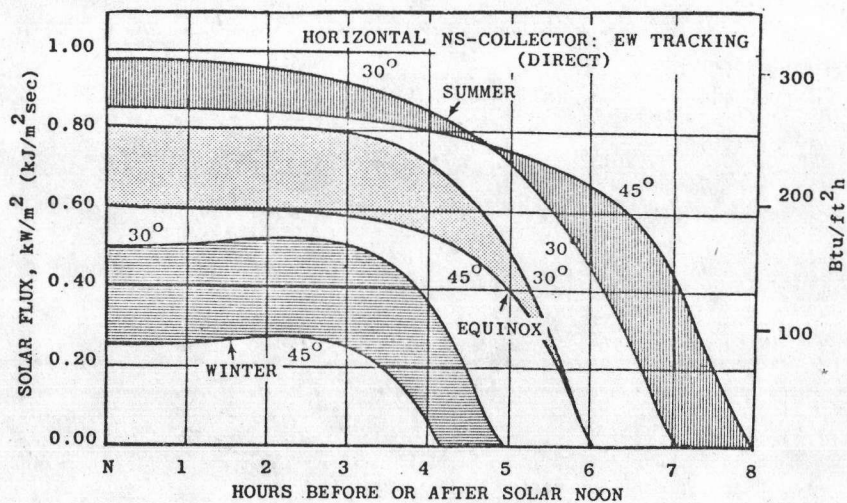
การวางอุปกรณ์รับแสงระบบแกนเดี่ยวที่มีการติดตามดวงอาทิตย์ประจำวันออกตะวันตก

อุปกรณ์รับแสงที่มีระบบติดตามดวงอาทิตย์แกนหมุนแกน เดี่ยวนั้นมีวิธีการจัดวางสามแบบ

1. การวางแกนหมุนของอุปกรณ์ขนานกับแนวราบหันไปทางแนวทิศเหนือทิศใต้ดังรูป .10
รูป ก .11 เป็นกราฟของพลังงานของอุปกรณ์รับแสงได้รับ ซึ่งรูป ก .11 แสดงความแตกต่างของพลังงานของแสงอาทิตย์ที่อุปกรณ์รับแสง ได้รับที่ตำแหน่งของดวงอาทิตย์สามตำแหน่งระหว่างละติจูด 30 องศาและละติจูด 45 องศา

รูป ก .10 ภาพแสดงการจัดวางอุปกรณ์แบบขนานพื้นในแนวเหนือใต้และระบบติดตามตะวันออกตะวันตก

รูป ก.11 พลังงานลำแสงตรงแสงอาทิตย์ที่อุปกรณ์ได้รับจากการจัดวางแบบรูป ก.10

การจักษวอุปกรณ์วิธีนี้ประสิทธิภาพในการรับพลังงานแสงอาทิตย์เกือบเท่ากับระบบติดตามดวงอาทิตย์ตลอดเวลา (แบบสองแกนหมุน) โดยเฉพาะฤดูร้อน แต่ในฤดูหนาวนั้นประสิทธิภาพจะลดลงต่ำกว่าระบบสองแกนหมุนเมื่อละติจูดสูงขึ้น

กรณีของอุปกรณ์รับแสงที่มีแกนหมุนของอุปกรณ์วางอยู่ในแนวเหนือใต้ขนานกับพื้นราบและมีระบบติดตามดวงอาทิตย์ตะวันออกตะวันตก สมการของมุมระหว่างตำแหน่งดวงอาทิตย์กับแนวตั้งฉากของพื้นที่รับแสงของอุปกรณ์เป็นดังนี้

$$\cos \beta_1 = \cos Z \cdot \cos(t) + \cos(\delta) \cdot \sin^2(t) \tag{ก. 2}$$

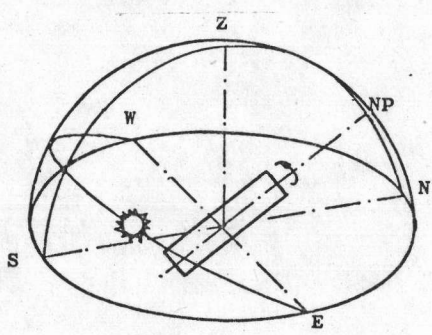
เมื่อ β_1 = มุมระหว่างตำแหน่งดวงอาทิตย์กับแนวตั้งฉากพื้นที่รับแสงของอุปกรณ์

2. การจักษวแกนหมุนของอุปกรณ์รับแสงอาทิตย์ในแนวแกนหมุนของโลก วางแกนหมุนของอุปกรณ์หันไปทางทิศเหนือทำมุมยกเท่ากับละติจูดกับพื้นดิน ดังรูป ก. 12 วิธีนี้ดวงอาทิตย์จะตั้งฉากกับพื้นที่รับแสงอุปกรณ์เมื่อเวลาที่ดวงอาทิตย์อยู่ที่ตำแหน่งอีควิน็อกซ์ สมการหามุมระหว่างตำแหน่งดวงอาทิตย์กับเส้นตั้งฉากพื้นที่อุปกรณ์

$$\cos(\beta_1) = \cos(\delta) \tag{ก. 3}$$

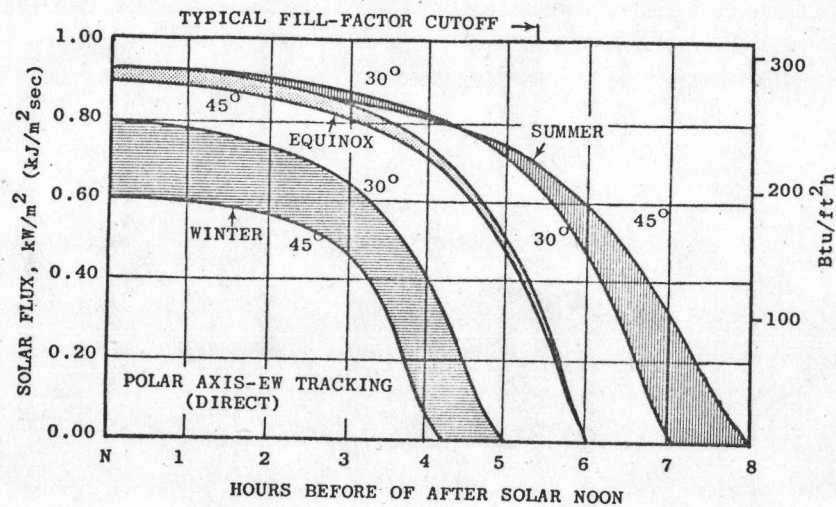
ผลเสียของการจักษวในแนวแกนหมุนของโลกทำให้เกิดเงาของอุปกรณ์บังอุปกรณ์ที่อยู่ข้างหลัง ประสิทธิภาพของอุปกรณ์จะลดลง เนื่องจากการจักษวแบบนี้ทำให้จำนวนชั่วโมงรับแสงของดวงอาทิตย์ลดลงสองหรือสามชั่วโมงในฤดูร้อน แต่การจักษวแบบนี้ประสิทธิภาพจะสูงกว่าแบบที่ 1

รูป ก. 13 แสดงความแตกต่างของพลังงานลำแสงตรงของดวงอาทิตย์ที่อุปกรณ์ได้รับที่ตำแหน่งดวงอาทิตย์สามตำแหน่งระหว่างละติจูด 30 องศาและละติจูด 45 องศา

รูป ก. 12 ภาพแสดงการจักษวอุปกรณ์แบบขนานกับแกนหมุนของโลกและระบบติดตามตะวันออกตะวันตก

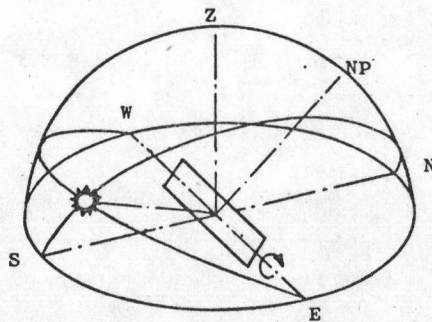
รูป ก.13 พลังงานลำแสงตรงแสงอาทิตย์ที่อุปกรณ์ได้รับจากการจัดวางแบบรูป ก.12

3. การวางแผนหมุนของอุปกรณ์ในแนวตะวันออกตะวันตกขนานกับพื้นและมีระบบติดตามดวงอาทิตย์ทางทิศเหนือทิศใต้ดังรูป ก.14 พลังค์ของแสงอาทิตย์ที่ตกบนอุปกรณ์รับแสง เป็นฟังก์ชัน cosine ของพื้นที่โปรเจกชัน ซึ่งทำให้พลังค์ของแสงอาทิตย์ที่ไ้รับน้อยลง การวางอุปกรณ์แบบนี้ช่วยลดเงาของอุปกรณ์ที่จะบังอุปกรณ์ข้างเคียง ผลของการจัดวางแบบนี้ประสิทธิภาพของอุปกรณ์มีค่าต่ำกว่า 2 แบบแรก

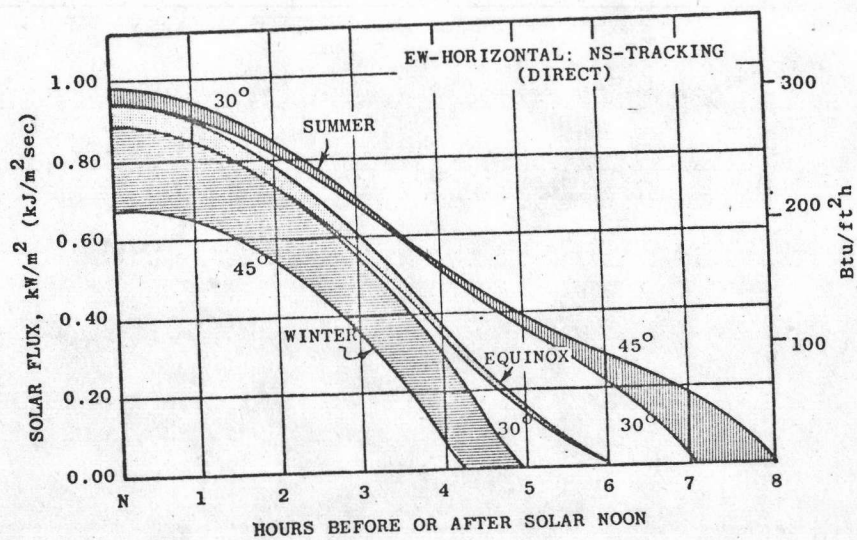
การเคลื่อนที่ของแกนหมุนของการจัดวางแบบนี้จะเคลื่อนที่ตลอดมีตามเดคโคโลเนชัน แต่ไม่เคลื่อนที่ติดตามดวงอาทิตย์ในแนวตะวันออกตะวันตกตั้งแต่ดวงอาทิตย์ขึ้นและตกในแต่ละวัน รูป ก.15 เป็นกราฟแสดงความแตกต่างของพลังงานลำแสงตรงจากดวงอาทิตย์ที่ละติจูด 30 องศา กับ 45 องศา ที่ตำแหน่งดวงอาทิตย์สามตำแหน่ง

สมการสำหรับคำนวณหามุมระหว่างตำแหน่งดวงอาทิตย์กับเส้นตั้งฉากพื้นผิวหน้าค้ได้รับแสงของอุปกรณ์

$$\cos(\beta_1) = (\sin^2(\delta) + \cos^2(\delta) \cdot \cos^2(t))^{1/2} \quad (ก.4)$$

รูป ก.14 ภาพแสดงการจักวางอุปกรณ์ขนานกับพื้นในแนวตะวันออกตะวันตกและระบบติดตาม
เหนือใต้

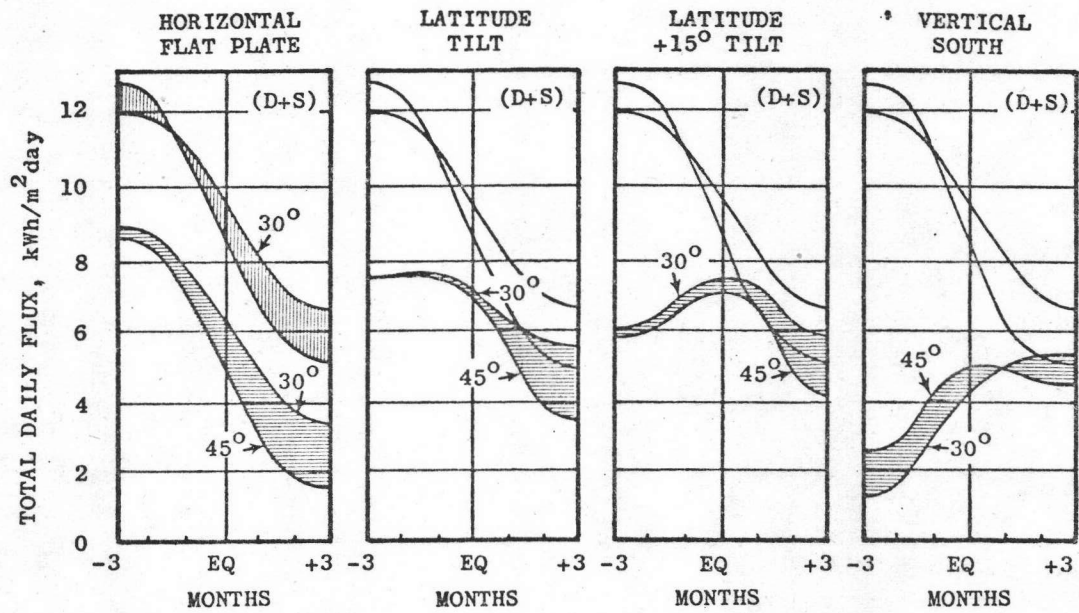

รูป ก.15 พลังงานลำแสงตรงแสงอาทิตย์ที่อุปกรณ์ได้รับจากการจักวางแบบรูป ก.14

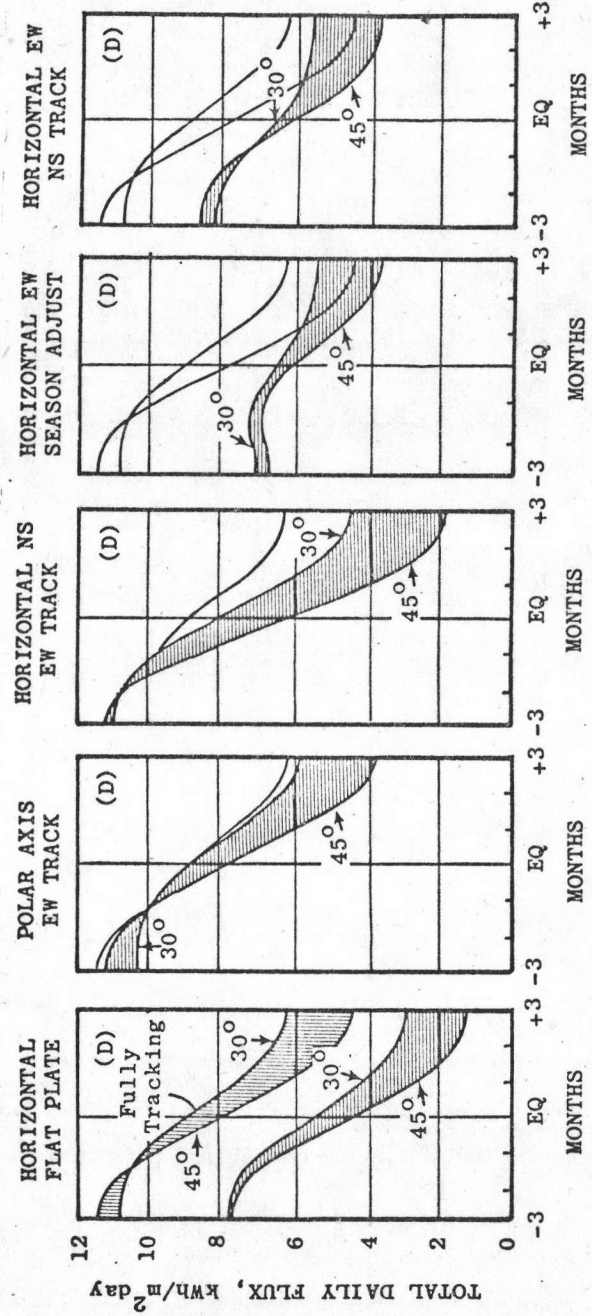
การเปรียบเทียบพลังงานแสงอาทิตย์ที่ได้รับจากการจัดวางอุปกรณ์รับแสง

เนื่องจากการจัดวางอุปกรณ์รับแสงอาทิตย์นั้นมีหลายวิธี ซึ่งได้พิจารณามาแล้วในขั้นต้นว่า พลังงานแสงอาทิตย์ที่อุปกรณ์รับแสงได้รับเป็นฟังก์ชันของมุม กิ่งนั้นเพื่อที่จะได้เปรียบเทียบพลังงานแสงอาทิตย์ที่ได้รับแต่ละวิธีซึ่งได้สรุปถึงรูป ก.16 และรูป ก.17 สำหรับที่ละติจูด 30 องศา และ 45 องศา

รูป ๑.๑๖ การเปรียบเทียบพลังงานแสงอาทิตย์ที่อุปกรณ์ได้รับจากการจัดวางอุปกรณ์แบบต่าง ๆ

รูป ก.17 การเปรียบเทียบพลังงานแสงอาทิตย์ที่อุปกรณ์ได้รับจากการจัดวางอุปกรณ์แบบต่าง ๆ

ภาคผนวก ข

ตัวอย่าง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ใช้คำนวณหาค่าแ่งดวงอาทิตย์ ได้คำนวณหาค่าแ่ง
ดวงอาทิตย์ที่กรุง เทพ ฯ

```

1* SUBROUTINE SUNAET(YEAR, DAY, HR, DASTH, ALAT, ALONG, A, E, DECL, EL, H, ZONE,
2* 18)
3* C
4* C THIS SUBROUTINE CALCULATES THE LOCAL AZIMUTH AND ELEVATION OF
5* C THE SUN AT A SPECIFIED LOCATION AND TIME USING AN APPROXIMATION
6* C TO THE EQUATION USED TO GENERATE THE NAUTICAL ALMANAC
7* C
8* C INPUT PARAMETERS
9* C YEAR = THE YEAR NUMBER (EG, 1979)
10* C DAY = THE DAY NUMBER OF THE YEAR STARTING WITH 1 FOR
11* C JANUARY, EXCEPT IN LEAP YEARS WHEN 1 SHOULD BE
12* C SUBTRACTED FROM THE DAY NUMBER BEFORE MARCH
13* C HR, MIN, SEC = THE TIME OF DAY
14* C ZONE = THE LOCAL INTERNATIONAL ZONE TIME (E.G., P.S.T. = 8)
15* C DASTH = 1 IF DAYLIGHTSAVINGS TIME IN EFFECT, ELSE = 0.
16* C ALAT = THE LOCAL LATITUDE IN DEGREES (NORTH IS POSITIVE)
17* C ALONG = THE LOCAL LONGITUDE IN DEGREES WEST OF GREENWICH.
18* C
19* C OUTPUT PARAMETERS
20* C A = AZIMUTHAL ANGLE OF THE SUN (POSITION IS EAST OF SOUTH)
21* C E = ELEVATION OF THE SUN
22* C DECL = DECLINATION OF THE SUN
23* C EL = LONGITUDE OF THE SUN
24* C -----
25* C
26* C REAL MIN
27* C DATA TWOPI, RAD, MIN, SEC / 6.2831853, 0.017453293, 0.0, 0.0 /
28* C DELYR = YEAR - 1980.
29* C LEAP = IFIX(DELRY/4.)

30* RLEAP = LEAP
31* T = HR*(MIN*SEC/60.)/60.+ZONE-DASTH
32* TIME = DELYR*365.+RLEAP*DAY-1.+T/24.
33* IF(DELRY.EQ.RLEAP*4.) TIME = TIME-1.
34* IF((DELRY.LT.0.).AND.(DELRY.NE.RLEAP*4.)) TIME = TIME-1.
35* THETA = (360.+TIME/365.25)*RAD
36* G = -0.031271-4.53963E-7*TIME+THETA
37* EL = 4.90968* 3.67474E-7*TIME*(0.033434-2.3E-9*TIME)*SIN(G)
38* EPS = 0.409140-6.2149E-9*TIME
39* SEL = SIN(EL)
40* A1 = SEL*COS(EPS)
41* A2 = COS(EL)
42* RA = ATAN2(A1,A2)
43* IF(RA.LT.0.)RA = RA+TWOPI
44* DECL = ASIN(SEL*SIN(EPS))
45* ST = 1.759335+TWOPI*(TIME/365.25-DELRY)+3.694E-7*TIME
46* IF(ST.GE.TWOPI)ST = ST-TWOPI
47* S = ST*(1*15.-ALONG)*RAD
48* IF (S.GE.TWOPI)S = S-TWOPI
49* H = RA-S
50* PHI = ALAT*RAD
51* E = ASIN(SIN(PHI)*SIN(DECL)*COS(PHI)*COS(DECL)*COS(H))
52* A = ASIN(COS(DECL)*SIN(H)/COS(E))/RAD
53* IF (SIN(E).GE.SIN(DECL)/SIN(PHI))GO TO 9
54* IF(A.LT.0.) A = A+360.
55* A = 180.-A
56* E = E/RAD
57* DECL = DECL/RAD
58* EL = EL/RAD
59* H = H/RAD
60* E1 = E*RAD
61* A3=A
62* IF(A3.GT.90.)A3=180.-A3
63* IF(A3.LT.-90.)A3=-180.-A3
64* A3=A3*RAD
65* D = SIN(E1)/COS(E1)
66* B1 = D/COS(A3)
67* B2 = SIN(A3)/COS(A3)
68* B = ATAN2(B1,B2)
69* B = B/RAD
70* B = B/RAD
71* RETURN
72* END

```


IP- 4241674

YEAR = 1979.
DAY = 1.

LOCATION BANGKOK

LATITUDE = 13.730 DEGREES NORTH
LONGITUDE = 100.500 DEGREES WEST OF GREENWICH

POUR	AZIMUTH	DEGREES WEST OF GREENWICH	ELEVATION	DECLINATION	LONGITUDE OF SUN	SOLAR HOUR ANGLE	EQUATORIAL ANGLE
1.	43.108	76.995	-23.008	-79.264	170.382	-81.031	
2.	64.725	-64.916	-23.005	-79.221	155.387	-67.057	
3.	70.201	-51.412	-23.001	-79.179	140.392	-53.101	
4.	71.369	-37.659	-22.998	-79.136	125.397	-39.140	
5.	70.631	-23.856	-22.994	-79.094	110.402	-25.115	
6.	68.618	-10.193	-22.991	-79.051	95.406	-10.929	
7.	65.391	3.226	-22.987	-79.009	80.411	3.547	
8.	60.678	16.223	-22.984	-78.966	65.416	16.455	
9.	55.845	28.499	-22.980	-78.924	50.421	33.918	
10.	43.761	39.504	-22.977	-78.882	35.426	50.606	
11.	28.629	48.200	-22.973	-78.839	20.431	66.678	
12.	8.317	52.917	-22.970	-78.797	5.436	81.760	
13.	-14.423	52.119	-22.966	-78.754	-9.559	100.662	
14.	-33.515	46.134	-22.962	-78.712	-24.559	117.955	
15.	-46.963	36.664	-22.959	-78.669	-39.549	134.876	
16.	-56.015	25.233	-22.955	-78.627	-54.545	150.388	
17.	-62.123	12.717	-22.952	-78.584	-69.540	165.686	
18.	-66.448	0.421	-22.948	-78.542	-84.545	179.541	
19.	-69.337	-13.924	-22.944	-78.499	-99.540	192.460	
20.	-71.035	-27.636	-22.941	-78.457	-114.545	204.830	
21.	-71.370	-41.436	-22.937	-78.414	-129.540	216.129	
22.	-69.439	-55.182	-22.933	-78.372	-144.545	225.072	
23.	-61.684	-68.519	-22.930	-78.330	-159.540	232.108	
24.	-56.740	-79.432	-22.926	-78.287	-174.545	237.126	

YEAR = 1979.
DAY = 2.

LATITUDE = 13.730 DEGREES NORTH
LONGITUDE = 100.500 DEGREES WEST OF GREENWICH

POUR	AZIMUTH	DEGREES WEST OF GREENWICH	ELEVATION	DECLINATION	LONGITUDE OF SUN	SOLAR HOUR ANGLE	EQUATORIAL ANGLE
1.	43.050	77.132	-22.922	-78.244	170.499	-81.137	
2.	64.543	-65.944	-22.918	-78.202	155.504	-67.158	
3.	70.519	-51.529	-22.915	-78.160	140.509	-53.197	
4.	71.479	-37.568	-22.911	-78.117	125.514	-39.232	
5.	70.737	-23.566	-22.907	-78.075	110.519	-25.206	
6.	68.725	-10.283	-22.903	-78.032	95.524	-11.027	
7.	65.406	3.147	-22.899	-77.990	80.528	3.534	
8.	60.607	16.158	-22.896	-77.947	65.533	16.361	
9.	55.795	28.454	-22.892	-77.905	50.538	33.618	
10.	43.940	39.486	-22.888	-77.862	35.543	49.896	
11.	29.336	48.222	-22.884	-77.820	20.548	66.557	
12.	6.516	56.688	-22.880	-77.777	5.553	83.030	
13.	-14.262	52.244	-22.876	-77.735	-9.442	100.623	
14.	-33.465	46.270	-22.872	-77.692	-24.438	117.612	
15.	-46.965	36.805	-22.868	-77.650	-39.433	134.330	
16.	-56.045	25.371	-22.865	-77.607	-54.428	150.243	
17.	-62.120	12.850	-22.861	-77.565	-69.423	165.544	
18.	-66.509	0.294	-22.857	-77.522	-84.418	179.680	
19.	-69.442	-13.803	-22.853	-77.480	-99.413	192.495	
20.	-71.130	-27.522	-22.849	-77.438	-114.408	204.591	
21.	-71.097	-41.332	-22.845	-77.395	-129.403	215.566	
22.	-69.628	-55.090	-22.841	-77.353	-144.398	225.193	
23.	-62.027	-68.453	-22.837	-77.310	-159.393	232.108	
24.	-29.501	-79.457	-22.833	-77.268	-174.388	237.126	

ปรากฏการณ์

Apparent Solar Time

Longitude of Bangkok is $100^{\circ} 30'$, Then,

$$\begin{aligned} \text{ZMT (Zone Mean Time)} &= \text{GMT (Greenwich Mean Time)} + 7 \text{ hours} \\ &= \text{LMT (Local Mean Time of longitude } 105^{\circ}\text{E)} \end{aligned}$$

The difference between the longitudes is $4^{\circ} 30'$ which corresponds 18 minutes difference of time. Therefore, local mean time of Bangkok is 18 minutes behind the zone mean time.

$$\text{LMT} = \text{ZMT} - 18 \text{ minutes}$$

The relation between the apparent solar time and LMT is given (NASSAU, 1948) by,

$$\text{AST (Apparent Solar Time)} = \text{LMT} + E$$

where E is the equation of time. Table 1 gives the apparent solar time for Bangkok at middle days of the periods.

Table 1 - Apparent Solar Time for Bangkok

Days	Apparent Solar Time
Feb. 4	ZMT - 32 Minutes
Mar. 20	ZMT - 26 "
May 5	ZMT - 15 "
Jun. 21	ZMT - 19 "
Aug. 8	ZMT - 24 "
Sept. 23	ZMT - 11 "
Nov. 7	ZMT - 2 "
Dec. 21	ZMT - 16 "

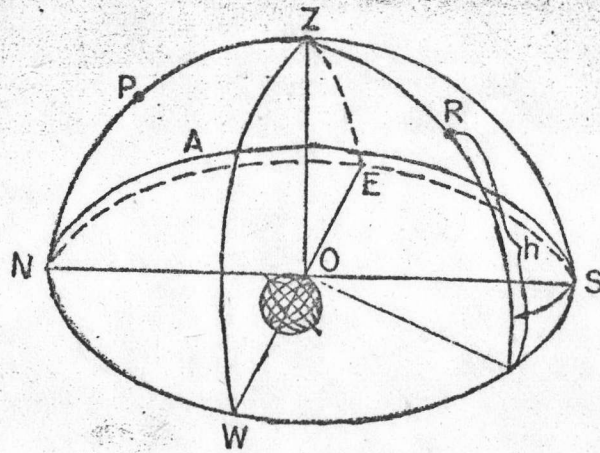

Fig. H1. Horizon System of Coordinates. Heavenly Body is at R

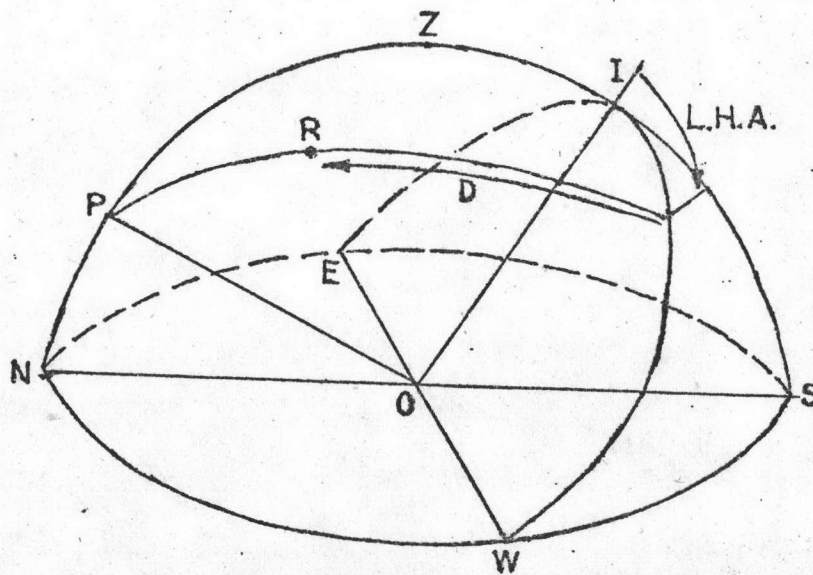

Fig. H2. The Equator System of Coordinates

Table 2 - Bangkok, Jan. 14 - Feb. 26

Apparent Solar time	Mean Radiation (cal. cm. ⁻² hr. ⁻¹)	Azimuth, A (degrees)	Zenith distance (degrees)
700	15	109	80
800	30	114	66
900	43	122	53
1000	52	134	42
1100	58	153	33
1200	59	180	30
1300	54	207	33
1400	44	226	42
1500	30	238	53
1600	14	246	66
1700	--	251	80

Table 3 - Bangkok, Feb. 27 - Apr. 12

Apparent Solar time	Mean Radiation (cal. cm. ⁻² hr. ⁻¹)	Azimuth, A (degrees)	Zenith distance (degrees)
700	20	94	75
800	35	98	61
900	48	103	47
1000	58	112	33
1100	64	132	20
1200	65	180	14
1300	60	228	20
1400	50	248	33
1500	34	257	47
1600	17	262	61
1700	--	266	75

Table 4 - Bangkok, Apr. 13 - May 28

Apparent Solar time	Mean radiation (cal. cm ⁻² hr ⁻¹)	Azimuth, A (degrees)	Zenith distance (degree)
600	9	75	86
700	22	78	72
800	36	80	58
900	47	81	43
1000	56	82	29
1100	60	80	15
1200	60	360	2
1300	55	280	15
1400	47	278	29
1500	34	279	43
1600	18	280	58

Table 5 - Bangkok, May 29 - July 15

Apparent Solar time	Mean radiation (cal. cm ⁻² hr ⁻¹)	Azimuth, A (degrees)	Zenith distance (degrees)
600	8	68	85
700	20	70	71
800	33	72	57
900	43	71	44
1000	51	68	30
1100	53	55	17
1200	50	360	9
1300	46	305	17
1400	38	292	30
1500	28	289	44
1600	17	288	57

Table 6 - Bangkok, July 16 - Aug. 31

Apparent Solar time	Mean radiation (cal. cm ⁻² hr ⁻¹)	Azimuth, A (degrees)	Zenith distance (degrees)
700	20	78	72
800	34	80	58
900	45	81	43
1000	51	82	29
1100	53	80	15
1200	50	360	2
1300	45	280	15
1400	37	278	29
1500	26	279	43
1600	14	280	58
1700	--	282	72

Table 7 - Bangkok, Sept. 1 - Oct. 15

Apparent Solar time	Mean radiation (cal. cm ⁻² hr ⁻¹)	Azimuth, A (degrees)	Zenith distance (degrees)
700	19	94	75
800	33	98	61
900	44	103	47
1000	50	112	33
1100	51	132	20
1200	49	180	14
1300	44	228	20
1400	38	248	33
1500	25	257	47
1600	13	262	61
1700	--	266	75

Table 8 - Bangkok, Oct, 16 - Nov, 19

Apparent Solar time	Mean radiation (cal. cm. ⁻² hr. ⁻¹)	Azimuth, A (degrees)	Zenith distance (degrees)
700	16	109	80
800	31	114	66
900	45	122	53
1000	54	134	42
1100	58	153	33
1200	56	180	30
1300	50	207	33
1400	42	226	42
1500	29	238	53
1600	12	246	66
1700	—	251	80

Table 9 - Bangkok, Nov. 30 - Jan. 13

Apparent Solar time	Mean radiation (cal. cm. ⁻² hr. ⁻¹)	Azimuth, A (degrees)	Zenith distance (degrees)
700	15	116	82
800	31	121	69
900	43	129	57
1000	54	141	47
1100	59	159	39
1200	59	180	37
1300	53	202	39
1400	42	219	47
1500	27	231	57
1600	13	239	69
1700	—	244	82

Table 10 - Chiang Mai, Jan. 14 - Feb. 26

Apparent Solar time	Mean radiation (cal. cm ⁻² hr ⁻¹)	Azimuth, A (degrees)	Zenith distance (degrees)
700	16	110	81
800	32	116	68
900	47	125	56
1000	59	138	45
1100	65	156	38
1200	65	180	35
1300	58	204	38
1400	45	222	45
1500	30	235	56
1600	14	244	68
1700	—	250	81

Table 11 - Chiang Mai, Feb. 27 - Apr. 12

Apparent Solar time	Mean radiation (cal. cm ⁻² hr ⁻¹)	Azimuth, A (degrees)	Zenith distance (degrees)
700	18	95	76
800	34	101	62
900	48	108	48
1000	61	119	35
1100	67	140	24
1200	67	180	19
1300	60	220	24
1400	46	241	35
1500	31	252	48
1600	16	259	62
1700	—	265	76

Table 12 - Chieng Mai, Apr. 13 - May 28

Apparent Solar time	Mean radiation (cal. cm. ⁻² hr. ⁻¹)	Azimuth, A (degrees)	Zenith distance (degrees)
600	10	75	85
700	25	79	71
800	42	83	57
900	56	87	43
1000	65	91	29
1100	72	99	15
1200	69	180	3
1300	60	261	15
1400	46	269	29
1500	33	273	43
1600	19	277	57

Table 13 - Chieng Mai, May 29 - July 15

Apparent Solar time	Mean radiation (cal. cm. ⁻² hr. ⁻¹)	Azimuth, A (degrees)	Zenith distance (degrees)
600	11	68	83
700	23	72	69
800	36	75	56
900	48	76	42
1000	54	77	28
1100	57	71	15
1200	58	360	4
1300	53	289	15
1400	43	283	28
1500	30	284	42
1600	17	285	56
1700	8	288	69

Table 14 - Chieng Mai, July. 16 - Aug, 31

Apparent Solar time	Mean radiation (cal. cm ⁻² hr ⁻¹)	Azimuth, A (degrees)	Zenith distance (degrees)
600	9	75	85
700	20	79	71
800	34	83	57
900	44	87	43
1000	49	91	29
1100	51	99	15
1200	51	180	3
1300	47	261	15
1400	38	269	29
1500	26	273	43
1600	14	277	57

Table 15 - Chieng Mai, Sept. 1 - Oct. 15

Apparent Solar time	Mean radiation (cal. cm ⁻² hr ⁻¹)	Azimuth, A (degrees)	Zenith distance (degrees)
700	19	95	76
800	34	101	62
900	48	108	48
1000	57	119	35
1100	63	140	24
1200	61	180	19
1300	55	220	24
1400	46	241	35
1500	31	252	48
1600	17	259	62
1700	--	265	76

Table 16 - Chieng Mai, Oct. 16 - Nov. 29

Apparent Solar time	Mean radiation (cal. cm. ⁻² hr. ⁻¹)	Azimuth, A (degrees)	Zenith distance (degrees)
700	14	110	81
800	29	116	68
900	43	125	56
1000	55	138	45
1100	62	156	38
1200	61	180	35
1300	55	204	38
1400	43	222	45
1500	29	235	56
1600	14	244	68
1700	—	250	81

Table 17 - Chieng Mai, Nov. 30 - Jan. 13

Apparent Solar time	Mean radiation (cal. cm. ⁻² hr. ⁻¹)	Azimuth, A (degrees)	Zenith distance (degrees)
700	11	116	84
800	27	123	72
900	42	131	60
1000	53	144	51
1100	58	160	44
1200	57	180	42
1300	52	200	44
1400	41	216	51
1500	27	229	60
1600	13	237	72
1700	—	244	84

Table 18 (Continued) Collector Performances

Geometry		Energy collected				Percent of fully tracking collector		
		Summer	Equinox	Winter		Sum.	Equi.	Win.
Vertical (D)	(30°)	6.00	7.45	5.80	kWh/m ² day	54	84	91
		21.4	26.7	20.8	MJ/m ² day			
		1.89	2.35	1.84	kBtu/ft ² day			
	(45°)	1.65	3.98	3.57	kWh/m ² day	14	52	82
		5.95	14.3	12.9	MJ/m ² day			
		0.52	1.26	1.14	kBtu/ft ² day			
Vertical (D+S)	(30°)	0.36	3.22	4.40	kWh/m ² day	3	36	71
		1.3	11.6	15.8	MJ/m ² day			
		0.12	1.03	1.40	kBtu/ft ² day			
	(45°)	2.40	4.82	4.40	kWh/m ² day	22	62	92
		8.8	17.3	15.9	MJ/m ² day			
		0.78	1.53	1.40	kBtu/ft ² day			
Polar axis (D)	(30°)	1.27	4.16	5.17	kWh/m ² day	12	46	81
		4.6	14.9	19.1	MJ/m ² day			
		0.40	1.32	1.68	kBtu/ft ² day			
	(45°)	11.20	7.90	3.97	kWh/m ² day	94	100	93
		40.0	28.4	14.3	MJ/m ² day			
		3.51	2.50	1.26	kBtu/ft ² day			
NS horiz.; E-W track. (D)	(30°)	10.20	8.83	5.91	kWh/m ² day	93	100	93
		36.7	31.8	21.6	MJ/m ² day			
		3.24	2.80	1.88	kBtu/ft ² day			
	(45°)	11.21	6.04	1.99	kWh/m ² day	95	76	46
		40.2	21.8	7.2	MJ/m ² day			
		3.54	1.92	0.63	kBtu/ft ² day			
EW horiz.; season (D)	(30°)	10.80	8.03	4.45	kWh/m ² day	97	90	71
		39.0	28.9	16.1	MJ/m ² day			
		3.43	2.55	1.41	kBtu/ft ² day			
	(45°)	6.65	6.07	3.72	kWh/m ² day	58	77	86
		23.9	21.9	13.4	MJ/m ² day			
		2.11	1.93	1.18	kBtu/ft ² day			
NW horiz.; N-S track (D)	(30°)	6.92	6.41	5.50	kWh/m ² day	64	73	88
		24.9	23.1	19.8	MJ/m ² day			
		2.20	2.03	1.71	kBtu/ft ² day			
	(45°)	8.54	6.11	3.92	kWh/m ² day	74	77	91
		30.7	21.4	14.1	MJ/m ² day			
		2.69	1.88	1.24	kBtu/ft ² day			
(30°)	8.18	6.50	5.72	kWh/m ² day	75	72	91	
	29.4	23.4	20.6	MJ/m ² day				
	2.59	1.97	1.82	kBtu/ft ² day				

Table 10 Collector Performances

Geometry		Energy collected				Percent of fully tracking collector		
		Summer	Equinox	Winter		Sum.	Equi.	Win.
Fully tracking (D)	(45°)	11.47	7.89	4.40	kWh/m ² day	100	100	100
		41.3	28.4	15.7	MJ/m ² day			
		3.63	2.50	1.39	kBtu/ft ² day			
	(30°)	10.82	8.85	6.24	kWh/m ² day	100	100	100
		39.0	32.0	22.4	MJ/m ² day			
		3.44	2.81	1.97	kBtu/ft ² day			
Fully tracking (D+S)	(45°)	12.67	8.59	5.10	kWh/m ² day	110	110	110
		46.0	30.9	17.9	MJ/m ² day			
		4.02	2.73	1.57	kBtu/ft ² day			
	(30°)	11.96	9.60	6.50	kWh/m ² day	110	110	110
		43.0	34.4	23.8	MJ/m ² day			
		3.79	3.05	2.10	kBtu/ft ² day			
Horizontal flat plate (D)	(45°)	7.54	4.31	1.23	kWh/m ² day	64	54	27
		27.0	15.5	4.5	MJ/m ² day			
		2.38	1.36	0.42	kBtu/ft ² day			
	(30°)	7.85	5.53	3.00	kWh/m ² day	72	63	46
		28.5	20.0	10.8	MJ/m ² day			
		2.50	1.75	0.95	kBtu/ft ² day			
Horiz. flat plate (D+S)	(45°)	8.55	4.90	1.62	kWh/m ² day	73	64	37
		31.0	18.0	5.8	MJ/m ² day			
		2.70	1.57	0.51	kBtu/ft ² day			
	(30°)	8.90	6.34	3.50	kWh/m ² day	82	72	56
		32.0	22.9	12.7	MJ/m ² day			
		2.82	2.01	1.10	kBtu/ft ² day			
Latitude tilt (D)	(45°)	6.48	6.10	3.43	kWh/m ² day	56	76	78
		23.3	21.8	12.3	MJ/m ² day			
		2.05	1.94	1.09	kBtu/ft ² day			
	(30°)	6.47	6.33	4.87	kWh/m ² day	59	72	79
		23.3	22.8	17.6	MJ/m ² day			
		2.05	2.00	1.53	kBtu/ft ² day			
Latitude tilt (D+S)	(45°)	7.60	7.00	3.95	kWh/m ² day	64	86	88
		27.3	25.0	14.2	MJ/m ² day			
		2.40	2.21	1.25	kBtu/ft ² day			
	(30°)	7.63	7.28	5.56	kWh/m ² day	69	82	89
		27.5	26.2	20.0	MJ/m ² day			
		2.41	2.30	1.76	kBtu/ft ² day			
Latitude tilt + 15° (D)	(45°)	4.63	6.16	3.56	kWh/m ² day	40	79	81
		16.7	22.2	12.8	MJ/m ² day			
		1.47	1.95	1.13	kBtu/ft ² day			
	(30°)	4.79	6.49	5.10	kWh/m ² day	44	74	81
		17.4	23.4	18.4	MJ/m ² day			
		1.52	2.06	1.62	kBtu/ft ² day			
Latitude tilt + 15° (D+S)	(45°)	5.80	7.04	4.08	kWh/m ² day	49	89	91
		20.7	25.3	14.6	MJ/m ² day			
		1.83	2.23	1.29	kBtu/ft ² day			

ประวัติผู้เขียน

- นายวัลลภ เสกสรรค์วิริยะ เกิดเมื่อ 10 เมษายน 2496 ที่ กรุงเทพฯ ฯ
- มัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อพ.ศ. 2512 ที่ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
  - มัธยมศึกษาปีที่ 5 เมื่อพ.ศ. 2514 ที่ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
  - ปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า เมื่อพ.ศ. 2518 ที่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

